
Izložba

Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica

_ jučer, danas, sutra

Katalog izložbe

Pozivamo Vas na otvorenje izložbe

**PROSTORNI IDENTITET
GRADSKE ČETVRTI BREZOVICA**
jučer, danas, sutra

25.1.2019. u 19,00 sati
Grad Zagreb, Gradska četvrt Brezovica, Brezovička cesta 100

PROGRAM OTVORENJA IZLOŽBE

19,00 – 20,00 • Kulturno umjetnički program

- **Marina Pucević**, predsjednica Vijeća Gradske četvrti Brezovica - uvodna riječ
- **Sanja Jerković**, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada - uvodna riječ
- Kulturno umjetnički program
- **Milan Bandić**, gradonačelnik - pozdravni govor i otvorenje izložbe

Gradonačelnik Milan Bandić

 GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

 GRAD ZAGREB
GRADSKA ČETVRT
BREZOVICA

 institut turizam

Naručitelj, organiziranje i izrada izložbe i kataloga:

Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

Pročelnica:

Sanja Jerković, dipl. ing. arh.

Odjel za Prostorni plan Grada Zagreba:

Karolina Bui, dipl. ing. arh., voditeljica Odjela za Prostorni plan Grada Zagreba

Sonja Žic Šipušić, dipl. ing. arh.

Suradnja u pripremi i organizaciji izložbe:

Institut za turizam

Vijeće Gradske četvrti Brezovica, predsjednica Marina Pucević

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, pročelnik Emil Tuk

Lektura kataloga:

Siniša Runjaić

SADRŽAJ:

1. Uvod

2. Najava izložbe i poziv na izložbu

2.1 Najava izložbe na internetskim stranicama Grada Zagreba i službenim profilima
Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada na društvenim mrežama

2.2 Plakat za otvorenje izložbe

2.3 Pozivnica na otvorenje izložbe

3. Otvorenje izložbe

3.1 Uvod

3.2 Fotodokumentacija s otvorenja izložbe

3.3 Deplijan s otvorenja izložbe

4. Prezentacija *Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra*

5. Izložba

6. O izložbi u medijima

6.1 Internetska stranica Grada Zagreba, 28. 1. 2019.

6.2 Institut za turizam, 28. 1. 2019.

6.3. Večernji list, 1. 2. 2019.

1_UVOD

Izložba

Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica _jučer, danas, sutra

Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada organizirao je i održao otvorenje izložbe *Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra* u petak 25. siječnja 2019. od 19.00 do 20.00 sati u prostorijama Vijeća Gradske četvrti Brezovica, Brezovička cesta 100.

Izložbu je pripremio Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada u suradnji s Institutom za turizam na temelju izrađene studije ***Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba*** (izrađivač: Institut za turizam, naručitelj i suradnja: Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, 2018.), Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo i Vijećem Gradske četvrti Brezovica, koje je bilo i domaćin izložbe.

Naslovnica studije *Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba* (Institut za turizam u suradnji s Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj Grada, 2018.)

<https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/gu%20za%20strategijsko%20planiranje/PROSTORNI%20IDENTITET%201.pdf>

U svijetu globalizacije prostorni identitet ruralnih naselja, ali i naselja koja se nalaze uz velike gradove, predstavlja zanemareni dio baštine jer nije dovoljno prepoznat i iskorišten kao resurs za održivi razvoj. U skladu s europskim trendovima lokalna samouprava treba poticati očuvanje i unapređivanje prostornog identiteta i svih njegovih vrijednosti.

Gradska četvrt Brezovica nalazi se u južnom dijelu Grada Zagreba i obuhvaća dio njegovih suburbanih i ruralnih naselja.

Sa sjevera je omeđena područjem Gradske četvrti Novi Zagreb – zapad, a s ostalih strana područjem Zagrebačke županije. Podijeljena je na 12 mjesnih odbora: Mjesni odbor Brezovica, Mjesni odbor Demerje, Mjesni odbor Dragonožec, Mjesni odbor Haviđići, Mjesni odbor Horvati, Mjesni odbor Kupinečki Kraljevec centar, Mjesni odbor Kupinečki Kraljevec I., Mjesni odbor Kupinečki Kraljevec II., Mjesni odbor Lipnica, Mjesni odbor Odranski Obrež, Mjesni odbor Odranski Strmec i Mjesni odbor Trpuci.

Zauzima 19,9 % površine Grada Zagreba (127,33 km² od 641 km²) i u njoj živi 1,5 % stanovništva (12 030 od 790 017).

Stanovništvo je prema prostornom razmještaju raspršeno po naseljima s obiteljskim kućama na području cijele gradske četvrti, s najmanjom gustoćom u cijelom gradu.

Prema popisima stanovništva iz 2001. i 2011. znatnije se povećao broj stanovnika u mjesnim odborima Brezovica i Kupinečki Kraljevec – centar, a smanjio se broj stanovnika u mjesnim odborima Haviđići, Lipnica i Kupinečki Kraljevec II.

Prosječna je starost stanovnika četvrti 40,4 godina i manja je od prosjeka Grada Zagreba, gdje iznosi 41,6. Visokoobrazovanog je stanovništva 10,1 %, a opada i broj nezaposlenih osoba.

Javni prijevoz odvija se najvećim dijelom autobusnim linijama, dok se u Horvatima koristi i željeznički prijevoz.

U naseljima gradske četvrti tri su objekta gradskih dječjih vrtića, šest osnovnih škola, pet objekata domova zdravlja, dva privatna doma za starije osobe i jedna ustanova za osobe s invaliditetom te šest sportskih objekata u vlasništvu Grada Zagreba.

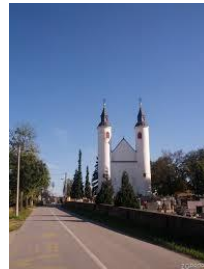
Na području Gradske četvrti Brezovica evidentirana je vrijedna kulturna i prirodna baština nacionalne, regionalne i lokalne važnosti (graditeljski sklop dvorca, sakralne građevine, tradicijske ruralne matrice, pojedinačne stambene i poljoprivredne zgrade i dr.) koja daje specifičan, prepoznatljiv i jedinstven prostorno-arhitektonski identitet području.

Zelene površine nalaze se na području cijele gradske četvrti Brezovica jer velik dio zauzimaju Vukomeričke gorice sa šumama Stupnički lug, Kraljevačka šuma, Obreški lug i Demerčica. Brezovica je gradska četvrt s najvećim udjelom zelenih površina s 92,5 % ukupne površine gradske četvrti. Dječja su igrališta malobrojna, ali ravnomjerno raspoređena na području cijele gradske četvrti.

Postojeći i planirani infrastrukturni sustavi i građevine iznimno su važan potencijal za opstanak i razvoj naselja te povezivanje sa širom okolicom.

Brojna kulturno-umjetnička društva Gradske četvrti Brezovica svojim aktivnostima doprinose očuvanju materijalnog i nematerijalnog nasljeđa njegujući lokalne tradicije i običaje, ali i običaje ostalih krajeva naše domovine.

Sve navedeno čini prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Gradske četvrti Brezovica potencijalom koji doprinosi očuvanju i unapređivanju dobrobiti suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba te očuvanju ruralne baštine Europe.

Organiziranjem izložbe Grad Zagreb skreće pozornost na svoj suburban i ruralni prostor. Osnovni je cilj izložbe usmjeren na osvješćivanje lokalnog stanovništva i šire zajednice o prostornom identitetu njihovih naselja kao kulturnoj baštini koju je potrebno unapređivati i na poticanje promišljanja o mogućnostima i načinu na koji bi se prostorni identitet mogao iskoristiti za održivi razvoj tog prostora. Očuvanje i unapređivanje prostornog identiteta iznimno je važno za Zagreb da bi se ukazalo na raznolikost prostora u Zagrebu (od izrazito urbanog do ruralnog), ali i potaknulo na promišljanje o višeslojnosti i raznolikosti prostora i kulture.

Na temelju *Studije o Prostornom identitetu suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba*, jedinstvenog i specifičnog projekta kojemu je Grad Zagreb bio nositelj, prepoznati su osnovni čimbenici utjecaja na prostor naselja te određeni kriteriji i smjernice za očuvanje i unapređivanje prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja za područje Gradske četvrti Brezovica.

Prostor Brezovice prepoznat je kao vrijedno i premalo isticano ekološko područje s dobrom prometnom povezanošću, velikim poljoprivredno-gospodarskim i turističkim potencijalom te potencijalom za razvoj sporta i rekreacije.

Daljnji se održivi razvoj, uz očuvanje prostornog identiteta prostora Brezovice, preporučuje očuvanjem i unapređivanjem slike naselja uvažavanjem tradicijske matrice naselja i karakterističnih oblikovnih elemenata građevina, aktivnim uključivanjem lokalnog stanovništva u izradu planova održivog razvoja, osmišljavanjem inovativnih ekoloških turističkih proizvoda temeljenih na autohtonosti i tradiciji te poticanjem ekološke komponente turizma, kao i različitih oblika aktivnog turizma (biciklističke staze, pješačke staze, konjičke staze i dr.).

2_NAJAVA IZLOŽBE I POZIV NA IZLOŽBU

2.1 Najava izložbe na internetskim stranicama Grada Zagreba i službenim profilima Gradskog ureda za Strategijsko planiranje i razvoj Grada

Najava otvorenja izložbe "Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica jučer, danas, sutra"

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada će u petak, 25. siječnja 2019., od 19,00 – 20,00 sati, održati otvorenje izložbe Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica, jučer, danas, sutra, u prostoru Vijeća Gradske četvrti Brezovica, Brezovička cesta 100.

Izložba je pripremljena u suradnji s Institutom za turizam, temeljem izrađene studije Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo te Vijećem Gradske četvrti Brezovica, koje je i domaćin izložbe.

Studija Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba bavi se prepoznavanjem prostornog identiteta naselja te određivanjem kriterija i smjernica za njihovo očuvanje. Uključivanje prostornog identiteta u razvoj zajednice danas je sve izraženiji trend u ekonomski razvijenim zemljama i snažno je povezan sa simultanom pojavom održivog razvoja.

Prostorni identitet kao baština postao je sveprisutna vrijednost i predstavlja dio nasljeđa koji čini jedinstven i važan strateški resurs za planiranje održivog razvoja Grada Zagreba.

Nakon izrade studije javila se potreba za organiziranjem izložbe o prostornom identitetu Gradske četvrti Brezovica, jučer, danas, sutra, i to u prostoru Gradske četvrti Brezovica. Izložbom se želi ukazati na značenje i važnost prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja Gradske četvrti Brezovica, te kod lokalnog stanovništva, a i šire, doprinijeti osvješćivanju važnosti i višeslojnosti prostornog identiteta. Otvorenje izložbe pratit će prigodni program uz nastup kulturno umjetničkih društava.

Izvor:

Službena stranica Grada Zagreba, 22.01.2019. i Zagreb info, 25.1.2019.

<https://www.zagreb.hr/najava-otvorenja-izlozbe-prostorni-identitet-grads/137852>

<https://www.zagreb.info/aktualno/zg/izlozba-prostorni-identitet-gradske-cetvrti-brezovica-jučer-danas-sutra-doprinosi-osvjescivanju-viseslojnosti-prostornog-identiteta/203337/>

Najava izložbe na facebook stranici Gradskog ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, 22.1.2019.

Grad Zagreb Službena stranica

[IZLOŽBA "PROSTORNI IDENTITET GRADSKE ČETVRTI BREZOVICA JUČER, DANAS, SUTRA"]

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada poziva u petak, 25. siječnja 2019., od 19,00 – 20,00 sati na otvorenje izložbe "Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica, jučer, danas, sutra", u prostoru Vijeća Gradske četvrti Brezovica, Brezovička cesta 100. Izložba je pripremljena u suradnji s Institutom za turizam, temeljem izrađene studije Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo te Vijećem gradske četvrti Brezovica koje je i domaćin izložbe. Više na poveznici <https://bit.ly/2FlaxNL>

Fotografije vremenske crte · 22. sij 2019. · 🌐

Prikaži u punoj veličini

Izvor:

<https://www.facebook.com/strategijskoplaniranje/posts/izlo%C5%BEba-prostorni-identitet-gradske-%C4%8Detvrti-brezovicaju%C4%8Der-danas-sutra-najava-ot/1204303693078717/>

<https://zh-cn.facebook.com/zagreb.hr/posts/2184761984920612>

Najava izložbe na twitter - u 22. siječnja 2019.

Izložba Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica jučer, danas, sutra pripremljena je u suradnji s Institutom za turizam, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo te Vijećem gradske četvrti Brezovica koje je i domaćin izložbe. Više informacija: <https://bit.ly/2FlaxNL>

Pozivamo Vas na otvorenje izložbe

**PROSTORNI IDENTITET
GRADSKE ČETVRTI BREZOVICA**
jučer, danas, sutra

25.1.2019. u 19,00 sati
Grad Zagreb, Gradska četvrt Brezovica, Brezovička cesta 100

PROGRAM OTVORENJA IZLOŽBE

19,00 – 20,00 • Kulturno umjetnički program

- **Marina Pucević**, predsjednica Vijeća Gradske četvrti Brezovica - uvodna riječ
- **Sanja Jerković**, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada - uvodna riječ
- Kulturno umjetnički program
- **Milan Bandić**, gradonačelnik - pozdravni govor i otvorenje izložbe

Gradonačelnik **Milan Bandić**

 GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

 GRAD ZAGREB
GRADSKA ČETVRT
BREZOVICA

 institut za turizam

2:50 PM · Jan 22, 2019 · [Twitter Web Client](#)

Izvor:

<https://twitter.com/wwwzagrebhr/status/10877090917351429>

2.2. Plakat za otvorenje izložbe

Plakati s najavom izložbe postavljeni su u Gradskoj četvrti Brezovica i prostorijama gradske uprave Grada Zagreba.

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

Izložba

PROSTORNI IDENTITET GRADSKJE ČETVRTI BREZOVICA jučer, danas, sutra

Mjesto održavanja:
Grad Zagreb, Gradska četvrt Brezovica, Brezovička cesta 100, Brezovica

Vrijeme održavanja:
siječanj 2019. – svibanj 2019.

Svečano otvorenje:
25.1.2019. u 19,00 sati

Naručitelj, organizator i suradnja:
Grad Zagreb, Milan Bandić, gradonačelnik
Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Sanja Jerković, pročelnica

Suradnja:
Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, Emil Tuk, pročelnik

Suorganizator, potpora i suradnja:
Gradska četvrt Brezovica, Marina Pucević, predsjednica Vijeća Gradske četvrti

Izložbu pripremio:
Institut za turizam, Zagreb

Tisak:
Tiskara Markulin

2.3. Pozivnica na otvorenje izložbe

Pozivnice na otvorenje izložbe *Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra* poslane su gradonačelniku Grada Zagreba g. Milanu Bandiću i njegovim zamjenicama, predsjedniku Gradske skupštine Grada Zagreba, potpredsjednici Gradske skupštine Grada Zagreba, gradskim zastupnicima Gradske skupštine Grada Zagreba, gradskim upravnim tijelima, predsjednicima vijeća gradskih četvrti, mjesnim odborima Gradske četvrti Brezovica, Zagrebačkom holdingu i podružnicama, trgovačkim društvima i ustanovama, članovima i zamjenama članova Partnerskog vijeća Grada Zagreba i drugima.

Pozivamo Vas na otvorenje izložbe

**PROSTORNI IDENTITET
GRADSKE ČETVRTI BREZOVICA**
jučer, danas, sutra

25.1.2019. u 19,00 sati
Grad Zagreb, Gradska četvrt Brezovica, Brezovička cesta 100

PROGRAM OTVORENJA IZLOŽBE

19,00 – 20,00 • Kulturno umjetnički program

- **Marina Pucević**, predsjednica Vijeća Gradske četvrti Brezovica - uvodna riječ
- **Sanja Jerković**, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada - uvodna riječ
- Kulturno umjetnički program
- **Milan Bandić**, gradonačelnik - pozdravni govor i otvorenje izložbe

Gradonačelnik **Milan Bandić**

 GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

 GRAD ZAGREB
GRADSKA ČETVRT
BREZOVICA

 institut za turizam

Pozivnica na otvorenje izložbe

3_OTVORENJE IZLOŽBE

3.1. Uvod

Otvorena izložba

Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra

U organizaciji Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada u petak 25. siječnja 2019. godine od 19.00 do 20.00 sati otvorena je izložba *Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra* u prostorijama Vijeća Gradske četvrti Brezovica, Brezovička cesta 100.

Izložba je pripremljena na temelju studije *Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba*, izrađene u suradnji s Institutom za turizam, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo i Vijećem Gradske četvrti Brezovica, koja je i domaćin izložbe.

Predsjednica Vijeća Gradske četvrti Brezovica gđa Marina Pucević provela je brojne prisutne uzvanike iz gradske uprave i samouprave, gradskih poduzeća i ostale zainteresirane kroz prigodni program. Otvaranje izložbe popratio je nastup kulturno-umjetničkih društava s područja Gradske četvrti Brezovica.

Dr. sc. Jasenka Kranjčević iz Instituta za turizam prisutnima je pojasnila značaj prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja kao važnog razvojnog resursa i ukratko objasnila pojam kompleksnosti koju prostorni identitet obuhvaća. Također je naglasila kako je izložba jedinstvena po tome što se upravo sve čimbenike prostornog identiteta, materijalne i nematerijalne baštine pokušalo objediniti za prostor Gradske četvrti Brezovica.

Gđa Sanja Jerković, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, istaknula je kako je Gradska četvrt Brezovica najjužniji dio Grada Zagreba, poseban i vrlo vrijedan prostor kao ulazni prostor prema Zagrebu i atraktivan za različite funkcije.

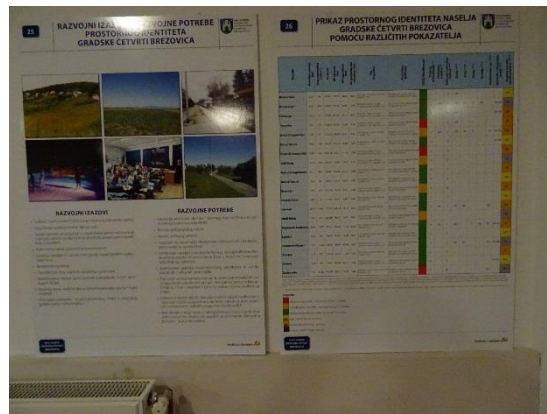

Zbog svih pogodnosti i dostupnosti koje su već prisutne ili ih u budućnosti želimo realizirati, ljudi žele ovdje živjeti i raditi, a to u Gradu Zagrebu želimo još više potaknuti i razvijati. Organiziranjem izložbe želi se pokazati da se prostoru Gradske četvrti Brezovica posvećuje pozornost na dobrobit sadašnjih i za privlačenje budućih stanovnika jer bez ljudi i pružanja mogućnosti za kvalitetan život ovdje nema ni mogućnosti za razvoj prostora. Zahvalila je svim prisutnima i pozvala ih da razgledaju izložbu.

Vijeće Gradske četvrti Brezovica pripremiло je prigodnu zakusku. Izložba je trebala biti otvorena do svibnja 2019. godine

3.2. Fotodokumentacija s otvorenja izložbe

3.3 Deplijan s otvorenja izložbe

Na otvorenju izložbe bio je dostupan deplijan s kratkim pregledom teme izložbe.

Izložba

**PROSTORNI IDENTITET
GRADSKJE ČETVRTI BREZOVICA
jučer, danas, sutra**

Mjesto održavanja:
Grad Zagreb, Gradska četvrt Brezovica, Brezovička cesta 100, Brezovica

Vrijeme održavanja:
stujanj 2019. – svibanj 2019.

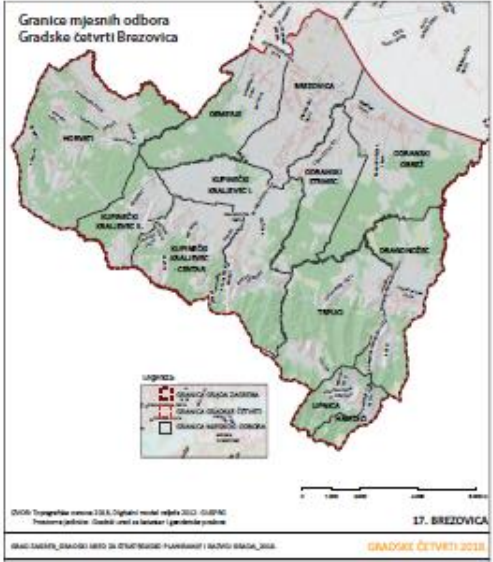

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEŠKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

GRADSKA ČETVRT
BREZOVICA

Institut za turizam

Granice mjesnih odbora
Gradske četvrti Brezovica

17. BREZOVICA

GRADSKA ČETVRT 2019

Naručitelj, organizator i suradnja:
Grad Zagreb, Milan Bandić, gradonačelnik
Gradski ured za strateško planiranje i razvoj Grada, Sanja Jarković, pročelnica

Suradnja:
Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, Emil Tuk, pročelnik

Suorganizator, potpora i suradnja:
Gradska četvrt Brezovica, Marina Pucović, predsjednica Vijeća Gradske četvrti

Izložbu pripremio:
Institut za turizam, Zagreb

Tisak:
Tiskara Markulin

Uključivanje prostornog identiteta u razvoj zajednice danas je sve izraženiji trend u ekonomski razvijenim zemljama i snažno je povezan sa simultanom pojavom održivog razvoja. Identitet kao baština postao je svepri-
sutna vrijednost.

Prostorni identitet predstavlja dio naslijeđa te čini jedin-
stven i važan strateški resurs za planiranje održivog raz-
voja Grada Zagreba.

Institut za turizam u suradnji s naručiteljem, Gradom Za-
grebom, izradio je studiju Prostorni identitet suburbanih
i ruralnih naselja Grada Zagreba koja se bavi prepozna-
vanjem prostornog identiteta naselja te određivanja kri-
terija i smjernica za očuvanje njihovog prostornog iden-
titeta, a dostupna je na:
[https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/arhiva/
strategijsko_planiranje/PROSTORNI%20IDENTITET%201.pdf](https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/arhiva/strategijsko_planiranje/PROSTORNI%20IDENTITET%201.pdf)

4_ PREZENTACIJA

Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica - jučer, danas, sutra

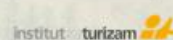
Prezentaciju *Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra* izradila je dr. sc. Jasenka Kranjčević iz Instituta za turizam.

Zašto tema prostorni identitet?

- Prostorni identitet je baština
- Očuvanje i unaprjeđenje baštine briga je cijelog društva (pojedinaца i zajednica)

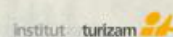
Grad Zagreb jedini grad u RH koji je izradio studiju prostornog identiteta.

Cilj izložbe

Prepoznavanje i uključivanje prostornog identiteta naselja za planiranje održivog razvoja zajednice.

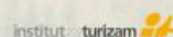
Definirati razvojne ciljeve i mjere.

Što i kako se radilo u studiji i za izložbu Prostorni identitet?

- Analizirani su trendovi prema identitetu u svijetu, Europi, Hrvatskoj i Gradu Zagrebu
- Analizani su različiti čimbenici prostornog identiteta,
- Kategorizirala se i odredila transformacija prostora,
- Odredili se izazovi i potencijali prostora,
- Odredili se kriteriji za očuvanje i unaprjeđenje prostornog identiteta,
- Odredile se smjernice za očuvanje i unaprjeđenje prostornog identiteta.

Kvalitativna analiza.

Brezovica - jučer

Prostorno arhitektonski identitet – jučer i danas

Identitet krajolika - danas

Gospodarsko-poljoprivredni identitet – jučer i danas

institut turizam

Gospodarski identitet – jučer i danas

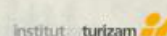
institut turizam

Turistički identitet - danas

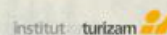

institut turizam

Kulturni identitet – jučer i danas

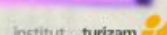

Identitet središta / centraliteta naselja - danas

Vrijednosti prostora

- Vrijedno i premalo isticano ekološko područje
- Poljoprivredno-gospodarski potencijali
- Turistički potencijali
- Potencijali za razvoj sporta i rekreacije
- Dobra prometna povezanost

JUČER I DANAS ZA SUTRA

Smjernice za očuvanje prostornog identiteta naselja Gradske četvrti Brezovica

- Očuvanje i unaprjeđenje slike naselja kroz uvažavanje tradicijske matrice naselja i karakterističnih oblikovnih elemenata građevina
- Aktivno uključivanje lokalnog stanovništva u izradu planova održivog razvoja,
- Osmišljavanje inovativnih ekoloških turističkih proizvoda temeljenih na autohtonosti i tradiciji,
- Poticanje ekološke komponente turizma kao i različitih oblika aktivnog turizma (biciklističke staze, pješačke staze, konjičke staze i dr.).

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

GRAD ZAGREB
GRADSKA ČETVRT
BREZOVICA

institut turizam

Hvala na dolasku!

- Grad Zagreb, Gradski ured za stratejsko planiranje i razvoj Grada
- Gradska četvrt Brezovica
- Institut za turizam

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

GRAD ZAGREB
GRADSKA ČETVRT
BREZOVICA

institut turizam

5_ IZLOŽBA

Panoe za izložbu pripremio je Institut za turizam na temelju studije *Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba*, u suradnji s Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo te Vijećem Gradske četvrti Brezovica, koje je osiguralo sredstva za tisak i kaširanje kompletnih materijala za izložbu.

Studija ***Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba*** (izrađivač: Institut za turizam, naručitelj i suradnja: Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, 2018.) dostupna je na adresi

<https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/gu%20za%20strategijsko%20planiranje/PROSTORNI%20IDENTITET%201.pdf>

Izložba

PROSTORNI IDENTITET GRADSKJE ČETVRTI BREZOVICA jučer, danas, sutra

Mjesto održavanja:

Grad Zagreb, Gradska četvrt Brezovica, Brezovička cesta 100, Brezovica

Vrijeme održavanja:

siječanj 2019. - svibanj 2019.

Naručitelj, organizator i suradnja:

Grad Zagreb, Milan Bandić, gradonačelnik
Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Sanja Jerković, pročelnica

Suradnja:

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, Emil Tuk, pročelnik

Suorganizator, potpora i suradnja:

Gradska četvrt Brezovica, Marina Pucević, predsjednica Vijeća Gradske četvrti

Izložbu pripremio:

Institut za turizam, Zagreb

Tisak:

Tiskara Markulin

institut za turizam

Brezovica nekad (1861., Austro-Ugarska Monarhija) i danas

Izvor: Hrvatski geografski institut

Demerje nekad (1861., Austro-Ugarska Monarhija) i danas

Izvor: Hrvatski geografski institut

Gornji Dragonobec i Donji Dragonobec nekad (1861., Austro-Ugarska Monarhija) i danas

Izvor: Hrvatski geografski institut

Proizvodi identiteti današnjeg prostora Gradske četvrti Brezovica stvarao se i mijenjao kroz postojanje čitavog niza različitih naselja. Naselja su predstavljala jedinstveni i važan dio lokalnog života i planiranja današnjeg prostora Gradske četvrti Brezovica, a time i Grada Zagreba.

takove postojeli i danas koji proizvode identitet današnjeg prostora. Na različite načine i pomoću različitih činjenica, ali se najjednostavnije može usporediti s današnjim prostom. Najjednostavnije je vidjeti da su u današnjem prostoru (kao i prije) bile pruge, autoceste, građevinsko područje i dr.

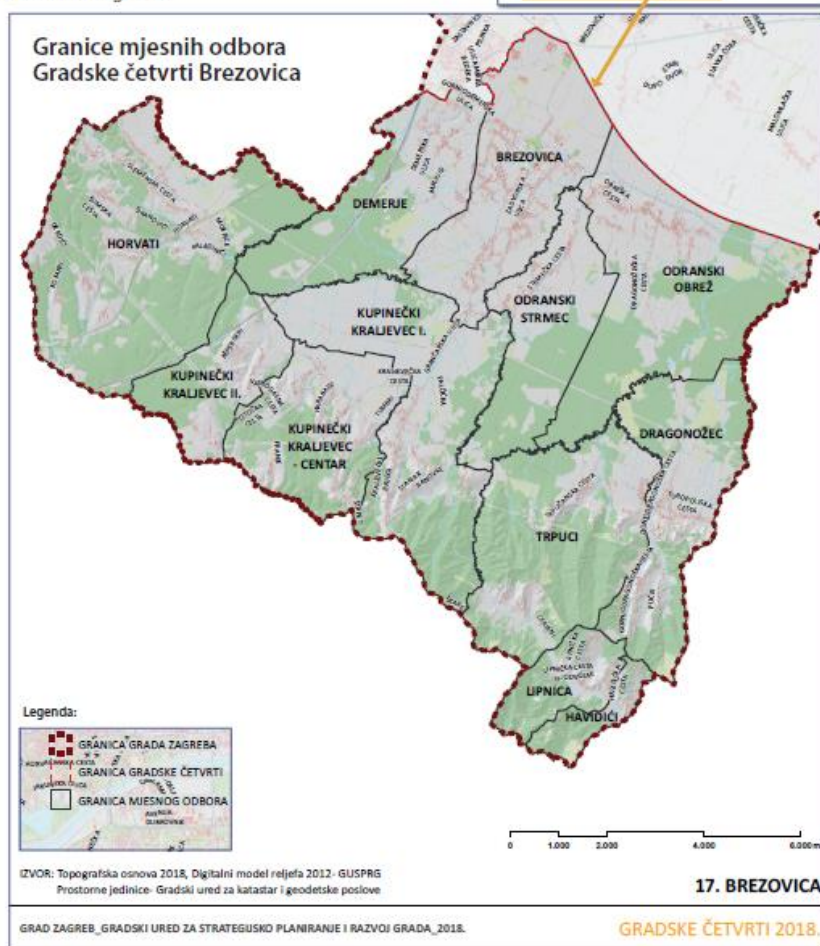
GRADSKA ČETVRT BREZOVICA I MJESNI ODBORI

Gradska četvrt Brezovica nalazi se u južnom dijelu Grada Zagreba i obuhvaća njegova suburbana i ruralna naselja. Sa sjevera je omeđena područjem Gradske četvrti Novi Zagreb – zapad, a sa ostalih strana područjem Zagrebačke županije.

Gradska četvrt Brezovica obuhvaća cjelo ili dio 21 administrativnog obuhvata naselja: Brebernica, Brezovica, Demerje, Desprim, Donji Dragonožec, Donji Trpuci, Drežnik Brezovički, Goli Breg, Gornji Dragonožec, Gornji Trpuci, Grančari, Haviđić Selo, Horvati, Hudi Bitek, Kupinečki Kraljevec, Lipnica, dio naselja Odra, Odranski Obrež, Starjak, Strmec i Zadvorsko.

Gradska četvrt Brezovica podijeljena je na 12 administrativnih samoupravnih cjelina - mjesnih odbora: Mjesni odbor Brezovica, Mjesni odbor Demerje, Mjesni odbor Dragonožec, Mjesni odbor Haviđići, Mjesni odbor Horvati, Mjesni odbor Kupinečki Kraljevec centar, Mjesni odbor Kupinečki Kraljevec I., Mjesni odbor Kupinečki Kraljevec II., Mjesni odbor Lipnica, Mjesni odbor Odranski Obrež, Mjesni odbor Odranski Strmec i Mjesni odbor Trpuci.

Površina Gradske četvrti Brezovica: 12.732,84 ha (127,32 km²) što čini 19,9% površine Grada Zagreba.

Studija

Grad Zagreb izradio je studiju **Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba** kao jedinstvenu u Republici Hrvatskoj koja je definirala ciljeve i razvojne mjere te preporuke za naselja suburbanog i ruralnog karaktera.

Uključivanje prostornog identiteta u razvoj zajednice danas je sve izraženiji trend u ekonomski razvijenim zemljama i snažno je povezan sa simultanim pojavom održivog razvoja. Identitet kao baština postao je sveprisutna vrijednost te ga je najprije potrebno prepoznati pomoću kriterija i čimbenika kao i njegovog doprinosa ukupnoj vrijednosti prostora.

Studija se sastoji od sljedećih cjelina:

- A. Pregled, analiza i sinteza relevantnih dokumenata, na europskoj, nacionalnoj i razini Grada Zagreba iz područja prostornog identiteta naselja**
- B. Analiza promjene prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba**
- C. Prijedlog kriterija i smjernica za očuvanje i unaprjeđenje prostornog identiteta.**

U studiji su naselja Grada Zagreba radi primijenjene metodologije razmatrana u njihovim administrativnim granicama te je i prostor naselja Brezovica, Odra i Odranski Obrež obuhvaćen u cijelosti, a ne samo dio koji je u obuhvatu Gradske četvrti Brezovica.

EUROPSKA RAZINA

Na razini Europe velika se pažnja pridaje ruralnim naseljima i ruralnom identitetu. Ruralna naselja imaju različita obilježja u kojima se ostvaruju potrebe različitih korisnika te se samo temeljem ocjene specifičnih prilika mogu kreirati glavni ciljevi inovacije, zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena (Uredba EU br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća).

S obzirom na regionalizaciju ruralnih područja, teži se ostvarenju tri cilja:

- razvoj uravnoteženog i policentričnog urbanog sustava te novog urbano-ruralnog partnerstva
- osiguranje jednakosti pristupa infrastrukturi i znanju i održivi razvoj, te
- razborito upravljanje i zaštita prirode i kulturne baštine.

Nezaobilazni ciljevi ostvarivanja teritorijalne kohezije a koji mogu doprinijeti očuvanju prostornog identiteta ruralnih naselja su:

- policentričnost
- urbano-ruralno partnerstvo, te
- razvoj temeljen na osobitostima mjesta i prostora (eng. place-based approach).

Sukladno zaključcima Vijeća Europske Unije za unaprjeđenje i očuvanje naslijeđa odgovorna je cijela zajednica, a ne samo pojedinci. Stoga je potrebno razvijati svijest o naslijeđu a time i prostornom identitetu Gradske četvrti Brezovica i njenoj povezanosti s gradom Zagrebom.

Naslovnice dokumenata i politike ruralnog razvoja Europske unije

Izvor: <http://www.europa.eu/eu-portal>

Izvor: <https://ec.europa.eu>

Izvor: <https://ec.europa.eu>

NACIONALNA RAZINA

Naslovnice dokumenata razvojnih politika Republike Hrvatske

Izvor: <http://www.mgipu.hr>

Izvor: <http://www.mgipu.hr>

Izvor: <http://www.hup.hr>

Izvor: <https://mml.gov.hr>

U dokumentima na nacionalnoj razini daje se naglasak na:

- revitalizaciju ruralnih područja
- uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije
- očuvanje slike naselja
- usklađeni razvoj urbanog i ruralnog prostora
- očuvanje identiteta naselja u funkcionalnoj regiji i kontrolu rubova velikih gradova, te
- unaprjeđenja vrsnoće građenja i oblikovanja prostora.

Nadalje, proces revitalizacije ruralnih područja planiran je kao alat za zaustavljanje procesa napuštanja sela, kroz sustavno povećanje standarda žitelja, ali i kroz promicanje temeljnih vrijednosti ruralnog naslijeđa, duhovnih i materijalnih dobara i tradicije te obožavanje veze grada i sela.

Povezivanje navedenih procesa veže se uz opći cilj prostornog razvoja koji navodi uravnotežen i održiv prostorni razvoj na načelima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacijskih trendova, uz očuvanje identiteta prostora (Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, 2017).

DOKUMENTI GRADA ZAGREBA

Razvojna strategija Grada Zagreba za razdoblje do 2020. temeljni je okvir za sve projektne inicijative i prijedloge na razini Grada, koji moraju biti usklađeni s ovim temeljnim strateškim dokumentom. Ovaj dokument sadrži viziju, strateške ciljeve te razvojne prioritete i mjere. Vizija i strateški ciljevi formulirani su dugoročno, a razvojni prioriteti i mjere predstavljaju okvir za djelovanje, odnosno popis indikativnih aktivnosti planiranih za razdoblje trajanja dokumenta. Šest strateških ciljeva ostvarit će se kroz 21 razvojni prioritet i 89 mjera.

Strategijom razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine planski su utvrđeni ciljevi i prioriteti razvoja za Urbanu aglomeraciju Zagreb (30 gradova i općina) u svrhu jačanja svih njezinih razvojnih potencijala kako urbanih tako i ruralnih prostora.

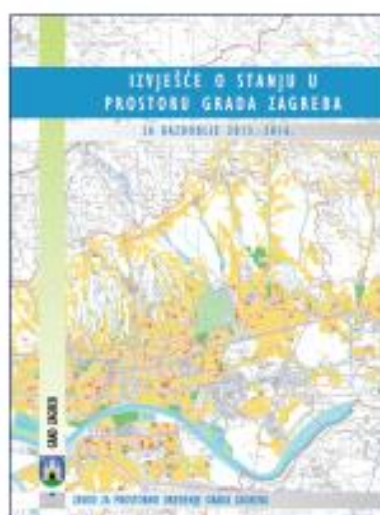
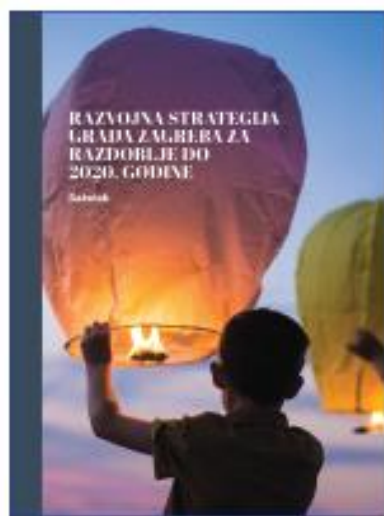
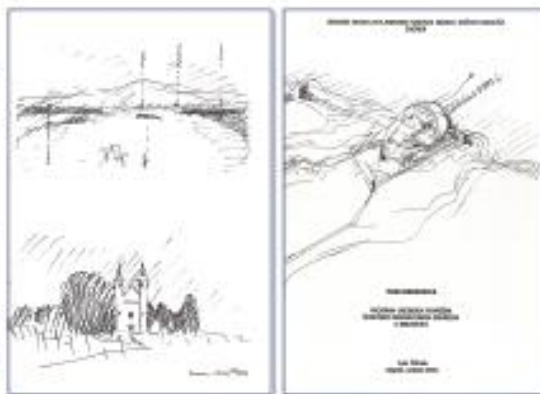
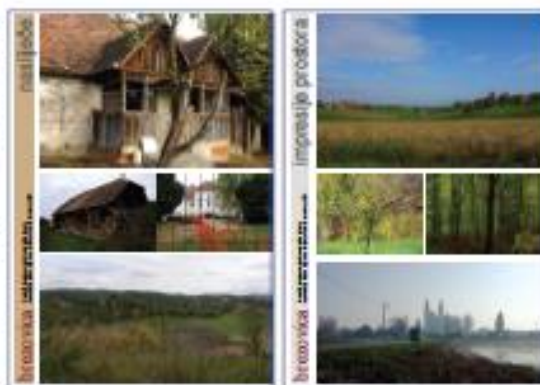
Cilj zajedničkog strateškog planiranja je potaknuti ravnomjerni, ujednačeni i razvoj cijelog područja aglomeracije.

Primjenom Strategije i jačanjem urbano-ruralnih veza unutar aglomeracije smanjili bi se prostorni pritisci na Zagreb, učinkovitije rasporedili i održivi je koristili resursi i aktivirali potencijali svih područja uključenih u obuhvat aglomeracije, pa i šire.

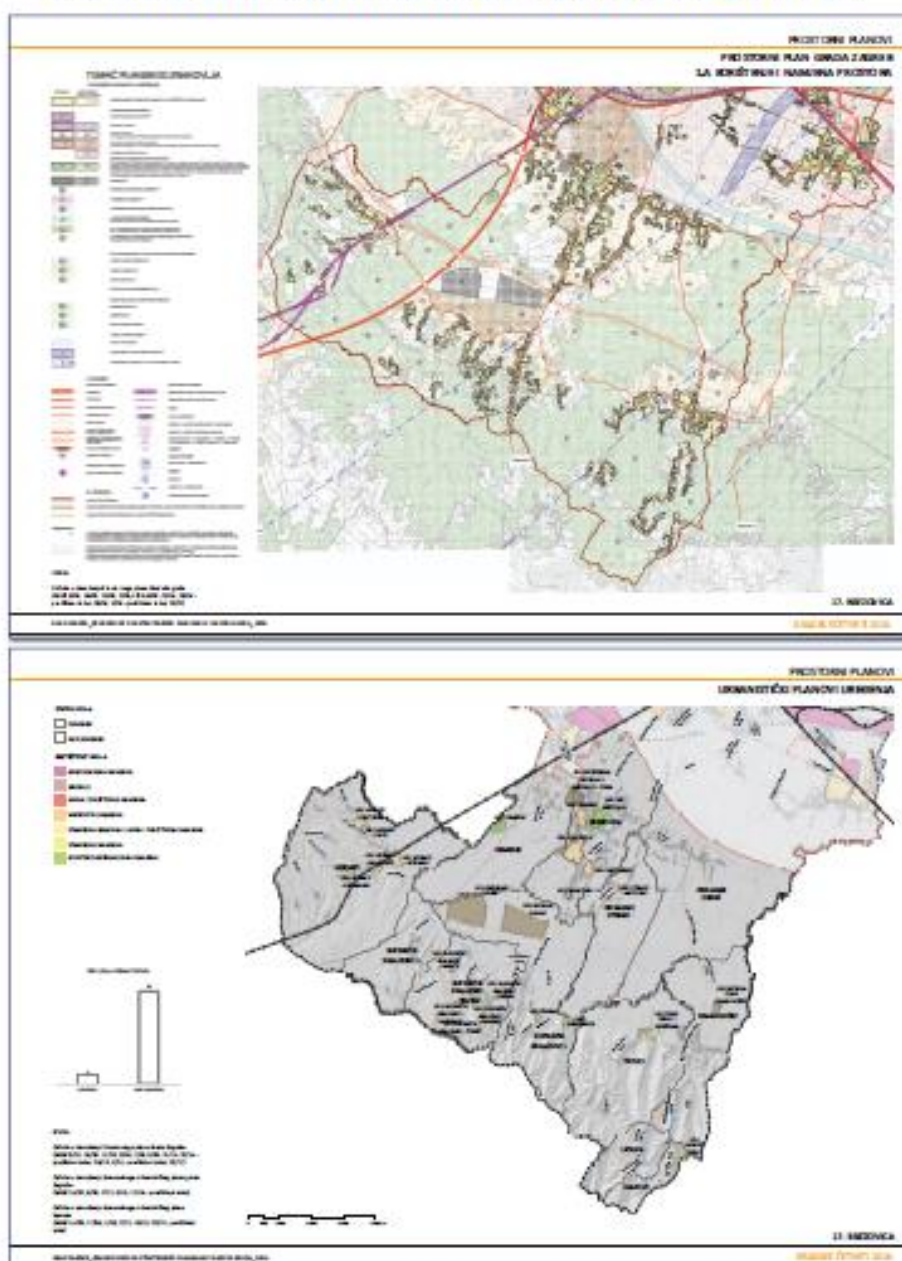
Promjene u prostoru kao i planiranje potreba prostornog razvoja iznose se kroz **Izješće o stanju u prostoru Grada Zagreba**.

U studiji **Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba** su osim navedenih analizirani i slijedeći dokumenti:

- Izješće o stanju u prostoru Grada Zagreba 2008.-2012.
- Prostorni plan Grada Zagreba, 2001.-2017.
- Program održivog razvoja poljoprivrede, šumarstva i ruralnog prostora Grada Zagreba za razdoblje 2016.-2020.
- Krajobrazna studija Grada Zagreba, 2015.
- Analiza i vrednovanje razvojnih potencijala i ograničenja suburbanog i ruralnog prostora Grada Zagreba, 2015.
- Razvojne perspektive ruralnih naselja na području Grada Zagreba – Gradska četvrt Brezovica, 2013.

PROSTORNI PLANOVI NA PODRUČJU GRADSKO ČETVRTI BREZOVICA

Gradska četvrt Brezovica nalazi se na prostoru za koji se primjenjuje Prostorni plan Grada Zagreba. Na području Gradske četvrti Brezovica usvojena su dva urbanistička plana uređenja dok je planirana izrada 22 urbanistička plana uređenja. Zbog specifičnih prirodnih vrijednosti južnog dijela prostora Gradske četvrti Brezovica planirana je izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja.

PROSTORNO ARHITEKTONSKI IDENTITET

Na području Gradske četvrti Brezovica evidentirana je vrijedna kulturna i prirodna baština nacionalne, regionalne i lokalne važnosti (graditeljski sklop dvorca, sakralne građevine, tradicijske ruralne matrice, pojedinačne stambene i poljoprivredne zgrade i dr.) koja daje specifičan, prepoznatljiv i jedinstven prostorno-arhitektonski identitet.

Prostorno-arhitektonski identitet ima važnu ulogu za kreiranje prepoznatljive te jedinstvene slike naselja i karakterističnih povijesnih vizura. Nova izgradnja treba uspostaviti kvalitetan odnos s tradicijskom ruralnom matricom naselja, kao novi sloj suvremenih arhitektonskih vrijednosti.

ANALIZA PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA SUBURBANIH I RURALNIH NASELJA

IDENTITET KRAJOLIKA

Naselja Gradske četvrti Brezovica smještena su unutar dva osnovna tipa krajolika Grada Zagreba:

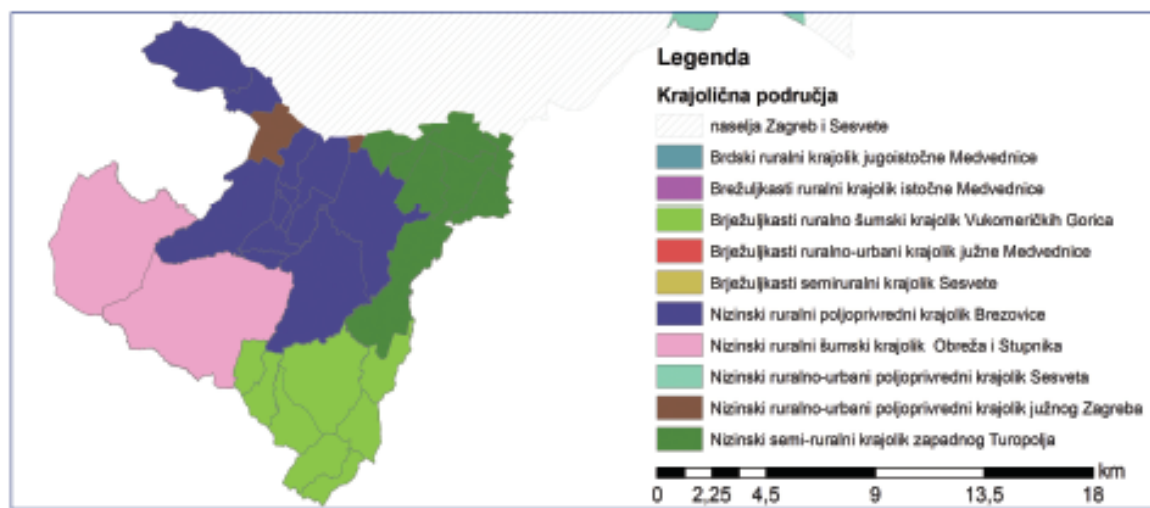
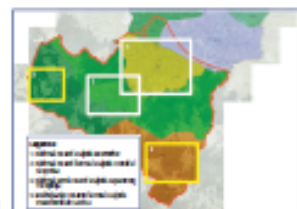
- nizinsko ruralnog krajolika rijeke Save (2.3.), te
- brežuljkasto ruralnog krajolika Vukomeričkih gorica (2.4.).

Tip krajolika i krajobrazno područje naselja Gradske četvrti Brezovica

Naselje	Tip krajolika	Krajobrazno područje
Brebarnica	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Brezovica*	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Demerje	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Doprčin	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Donji Dragonovac	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Donji Trpuci	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Dražnik Brezovički	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Goli Brag	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Gornji Dragonovac	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Gornji Trpuci	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Grancari	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Havičić Selo	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Horvati	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Nizinski ruralni šumski krajolik Obreža i Stupnika
Hudi Bitak	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Kupinečki Krajevci	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Nizinski ruralni šumski krajolik Obreža i Stupnika
Lipnica	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Odranski Obraz*	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Štarjak	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik 2.4.2.	Brežuljkasti ruralno šumski krajolik Vukomeričkih Gorica
Štrmec	Nizinski ruralno-urbani poljoprivredni krajolik 2.3.2.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice
Zadvarako	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik 2.3.3.	Nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice

Izvor: Studija Prosimi identiteti suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba.

*Zbog primijenjene metodologije, u izvješću o stanju u prostoru kao i u studiji Prosimi identiteti suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba, obuhvaćen je prostor naselja u administrativnim granicama, a ne samo njihov dio koji se nalazi u Gradskoj četvrti Brezovica.

ANALIZA PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA SUBURBANIH I RURALNIH NASELJA

GOSPODARSKI IDENTITET

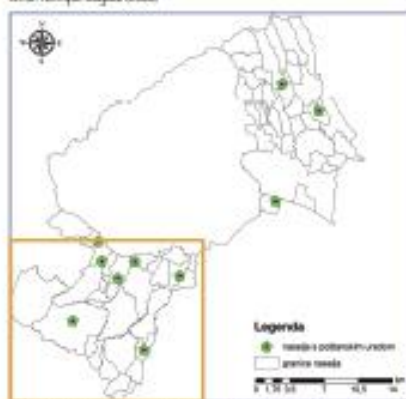
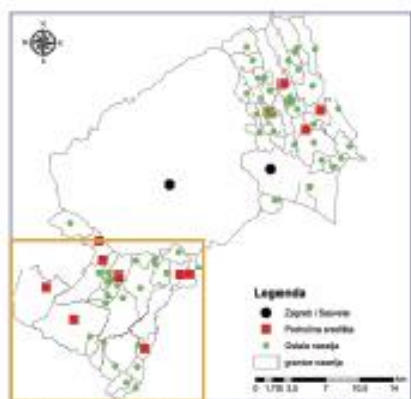
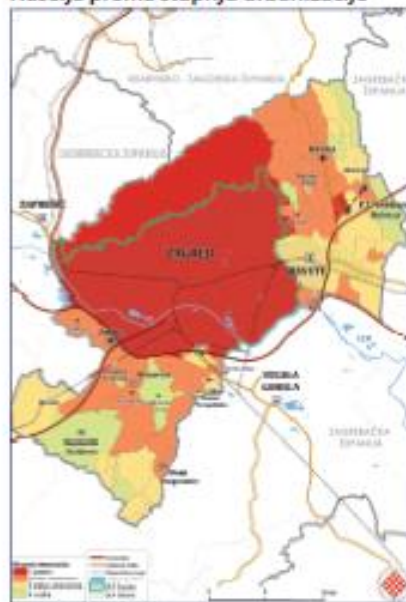
IDENTITET SREDIŠTA / CENTRALITETA NASELJA

Identitet središnjosti naselja analiziran je kroz postojanje javnih i društvenih sadržaja: trg, crkva, groblje, škola, vrtić, pošta, zdravstvene ustanove te sportsko - rekreacijski sadržaji.

Postojanje navedenih sadržaja vezano je sa stupnjem urbanizacije i određenom kategorijom područnog središta, koja je određena u studiji Analiza i vrednovanje razvojnih potencijala i ograničenja suburbanog i ruralnog područja Grada Zagreba (Sveučilište u Zagrebu, PMF i Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, 2015.).

U posljednjih tridesetak godina zatvoren je određen broj trgovina, škola, pošta i zdravstvenih ustanova s obrazloženjem ekonomske neisplativosti, ali ukidanjem tih funkcija naselja gube na značenju, čime dolazi do promjena u prostornom identitetu.

Naselja prema stupnju urbanizacije

ANALIZA PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA SUBURBANIH I RURALNIH NASELJA

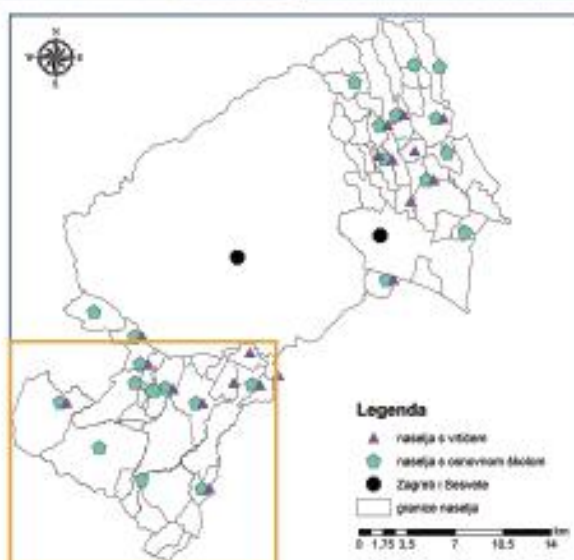
IDENTITET SREDIŠTA / CENTRALITETA NASELJA

Velik broj naselja nema **obrazovnih ili odgojnih ustanova**, a osobito je nedovoljan broj dječjih vrtića (primjerice Kupinečki Kraljevec, Odranski Obrež i Horvati). Mali broj naselja ima osnovnu školu, pri čemu su neke samo područne škole (samo niži razredi osnovne škole).

Domovi zdravlja nalaze se u naseljima: Odranski Obrež, Brezovica, Kupinečki Kraljevec, Donji Dragonožec i Horvati.

Većina naselja ima **trgovinu / pekarnicu** za potrebe lokalnog stanovništva, a te građevine (uz ugostiteljske) često preuzimaju ulogu "imaginarnog" centra naselja.

U nekim naseljima uočena je izgradnja i/ili uređenje **sportsko-rekreacijskih sadržaja** uz školska igrališta (Brezovica, Demerje, Donji Dragonožec, Donji Trpuci, Kupinečki Kraljevec, Odranski Obrež, Strmec i Horvati).

izvor: analiza prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja grada Zagreba, 2018.

IDENTITET SREDIŠTA / CENTRALITETA NASELJA

U ruralnom prostoru crkveni i drugi **trgovci** su predstavljali važan element okupljanja koji je primjeren ruralnom načinu života. U većini naselja postoji izraziti nedostatak središnjeg mjesta za okupljanje građana, a rijetka naselja imaju trg kao i zamjenske površine koje bi mogle imati funkciju centralnog mjesta okupljanja.

Nažalost, park šuma Brezovica i dvorac Brezovica prepušteni su propadanju. Time možemo reći da se mijenja i identitet ne samo prostora koji transformiraju ovakvi objekti, već i društveni identitet.

ANALIZA PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA SUBURBANIH I RURALNIH NASELJA

KULTURNI IDENTITET

Većina istraživanih ruralnih i suburbanih naselja su povijesna seoska naselja, od kojih pojedina imaju povijesni kontinuitet od srednjeg vijeka. Nekadašnja seoska naselja i njihov pripadajući agrarni ili šumski krajolik rezultat su geomorfoloških i prirodnih uvjeta te različitih društvenih, gospodarskih i povijesnih okolnosti.

Prostor Gradske četvrti Brezovica obiluje različitim vrstama građevina sakralne (crkve, pilovi/poklonici, kapelice i dr.) ili civilne namjene (dvorac, tradicijska stambena i poljoprivredna arhitektura) koja daju posebna obilježja naseljima. Kulturno nasljeđe kroz graditeljsko nasljeđe važan su segment prostornog identiteta koje je prepoznatljivo i specifično.

KULTURNO UMJETNIČKA DRUŠTVA

Kulturno umjetnička društva Gradske četvrti Brezovica svojim aktivnostima doprinose očuvanju materijalnog i nematerijalnog nasljeđa kroz njegu lokalne tradicije i običaja kao i ostalih krajeva naše domovine.

Sudjeluju na različitim gradskim smotrama na kojima uvijek postiču zapažene rezultate. Njegovanje tradicije prezentiraju na: Međunarod-

noj smotri folkloru u Zagrebu, Đakovačkim vezovima, Vinkovačkim jesenicima, Baranjskom bečarcu u Duboševici, Kolo na gaju u Kruševici, Stupničkoj berbi grožđa u Stupniku, Olimpijadi seoskih sportova u Brodancima kao i na ostalim mnogobrojnim kulturnim događanjima.

Folkloru tradiciju prezentiraju i izvan granica Hrvatske (Slovačka, Poljska, Slovenija, Bosna i Hercegovina i dr.).

INFRASTRUKTURA

Prostor Gradske četvrti Brezovica vezan je na različite kategorije cestovnog i željezničkog prometa. Brojne cestovne prometnice po Gradskoj četvrti Brezovica prate pješački nogostupi koji osiguravaju nesmetano kretanje pješaka.

Kao važna infrastruktura za elektroopskrbu svakako je trafostanica Turniri s njezinim dalekovodom. Odretni kanal Sava – Odra osim što čini granicu Gradske četvrti Brezovica ima važnu ulogu u formira-

nju oblikovanja prostornog identiteta. Od infrastrukture važna su i vodocrpilišta kako bi se osigurala nesmetana vodoopskrba naselja. Infrastrukturni sustavi i građevine izuzetno su važan potencijal za opstanak i razvoj naselja te povezivanje sa širom okolicom. Za sve postojeće i planirane infrastrukturne površine i građevine razmatraju se rješenja koja će pozitivno utjecati na identitet i prosperitet cjelokupnog prostora, uz obvezne mjere zaštite okoliša.

TURISTIČKI IDENTITET

<http://www.kletcinkus.hr/gallery/kletcinkus/>

Uspikis bogatom kulturnom i prirodnom naslijeđu suburbana i ruralna naselja Gradske četvrti Brezovica nisu dovoljno turistički prepoznata te se u njima ne odvija značajan turistički promet. Turistički promet odvija se uglavnom u ugostiteljskim objektima.

Najznačajniji ugostiteljski objekti su Tihi Gaj, Klet Cinkuš, Luna i dr. Broj smještajnih kapaciteta je neznan. Kako bi se privukli posjetitelji i turisti organiziraju se različite aktivnosti kao što su "Bajkom po Vukomeričkim goricama" i sl.

ANALIZA PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA SUBURBANIH I RURALNIH NASELJA

ANALIZA PROSTORNOG IDENTITETA NASELJA GRADSKE ČETVRTI BREZOVICA

Brebernica

Opis naselja: Ime: Brebernica Adresa: Brebernica 1, 10000 Zagreb Opis: Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.	Podaci o naselju: <table border="1"> <tr> <th>Podatak</th> <th>Opis</th> </tr> <tr> <td>Ime</td> <td>Brebernica</td> </tr> <tr> <td>Adresa</td> <td>Brebernica 1, 10000 Zagreb</td> </tr> <tr> <td>Opis</td> <td>Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.</td> </tr> </table>	Podatak	Opis	Ime	Brebernica	Adresa	Brebernica 1, 10000 Zagreb	Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.
Podatak	Opis								
Ime	Brebernica								
Adresa	Brebernica 1, 10000 Zagreb								
Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.								

Demerje

Opis naselja: Ime: Demerje Adresa: Demerje 1, 10000 Zagreb Opis: Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.	Podaci o naselju: <table border="1"> <tr> <th>Podatak</th> <th>Opis</th> </tr> <tr> <td>Ime</td> <td>Demerje</td> </tr> <tr> <td>Adresa</td> <td>Demerje 1, 10000 Zagreb</td> </tr> <tr> <td>Opis</td> <td>Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.</td> </tr> </table>	Podatak	Opis	Ime	Demerje	Adresa	Demerje 1, 10000 Zagreb	Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.
Podatak	Opis								
Ime	Demerje								
Adresa	Demerje 1, 10000 Zagreb								
Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.								

Desprim

Opis naselja: Ime: Desprim Adresa: Desprim 1, 10000 Zagreb Opis: Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.	Podaci o naselju: <table border="1"> <tr> <th>Podatak</th> <th>Opis</th> </tr> <tr> <td>Ime</td> <td>Desprim</td> </tr> <tr> <td>Adresa</td> <td>Desprim 1, 10000 Zagreb</td> </tr> <tr> <td>Opis</td> <td>Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.</td> </tr> </table>	Podatak	Opis	Ime	Desprim	Adresa	Desprim 1, 10000 Zagreb	Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.
Podatak	Opis								
Ime	Desprim								
Adresa	Desprim 1, 10000 Zagreb								
Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.								

Donji Dragožec

Opis naselja: Ime: Donji Dragožec Adresa: Donji Dragožec 1, 10000 Zagreb Opis: Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.	Podaci o naselju: <table border="1"> <tr> <th>Podatak</th> <th>Opis</th> </tr> <tr> <td>Ime</td> <td>Donji Dragožec</td> </tr> <tr> <td>Adresa</td> <td>Donji Dragožec 1, 10000 Zagreb</td> </tr> <tr> <td>Opis</td> <td>Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.</td> </tr> </table>	Podatak	Opis	Ime	Donji Dragožec	Adresa	Donji Dragožec 1, 10000 Zagreb	Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.
Podatak	Opis								
Ime	Donji Dragožec								
Adresa	Donji Dragožec 1, 10000 Zagreb								
Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.								

Brezovica (administrativni obuhvat naselja)

Opis naselja: Ime: Brezovica Adresa: Brezovica 1, 10000 Zagreb Opis: Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.	Podaci o naselju: <table border="1"> <tr> <th>Podatak</th> <th>Opis</th> </tr> <tr> <td>Ime</td> <td>Brezovica</td> </tr> <tr> <td>Adresa</td> <td>Brezovica 1, 10000 Zagreb</td> </tr> <tr> <td>Opis</td> <td>Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.</td> </tr> </table>	Podatak	Opis	Ime	Brezovica	Adresa	Brezovica 1, 10000 Zagreb	Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.
Podatak	Opis								
Ime	Brezovica								
Adresa	Brezovica 1, 10000 Zagreb								
Opis	Naselje u sastavu gradske četvrti Brezovica, smješteno na sjeverozapadnom rubu. Karakteristično je po zelenom prostoru i stambenoj namjeni.								

ANALIZA PROSTORNOG IDENTITETA NASELJA GRADSKJE ČETVRTI BREZOVICA

Donji Trpuci

[illegible]

Drežnik Brezovički

[illegible]

Goli Breg

2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-2612-2613-2614-2615-2616-2617-2618-2619-2620-2621-2622-2623-2624-2625-2626-2627-2628-2629-2630-2631-2632-2633-2634-2635-2636-2637-2638-2639-2640-2641-2642-2643-2644-2645-2646-2647-2648-2649-2650-2651-2652-2653-2654-2655-2656-2657-2658-2659-2660-2661-2662-2663-2664-2665-2666-2667-2668-2669-2670-2671-2672-2673-2674-2675-2676-2677-2678-2679-2680-2681-2682-2683-2684-2685-2686-2687-2688-2689-2690-2691-2692-2693-2694-2695-2696-2697-2698-2699-2700-2701-2702-2703-2704-2705-2706-2707-2708-2709-2710-2711-2712-2713-2714-2715-2716-2717-2718-2719-2720-2721-2722-2723-2724-2725-2726-2727-2728-2729-2730-2731-2732-2733-2734-2735-2736-2737-2738-2739-2740-2741-2742-2743-2744-2745-2746-2747-2748-2749-2750-2751-2752-2753-2754-2755-2756-2757-2758-2759-2760-2761-2762-2763-2764-2765-2766-2767-2768-2769-2770-2771-2772-2773-2774-2775-2776-2777-2778-2779-2780-2781-2782-2783-2784-2785-2786-2787-2788-2789-2790-2791-2792-2793-2794-2795-2796-2797-2798-2799-2800-2801-2802-2803-2804-2805-2806-2807-2808-2809-2810-2811-2812-2813-2814-2815-2816-2817-2818-2819-2820-2821-2822-2823-2824-2825-2826-2827-2828-2829-2830-2831-2832-2833-2		
---	--	--

Gornji Dragožec

[illegible]

Gornji Trpuci

Klasifikasi dan Karakteristik Produk Industri		
Klasifikasi Produk	Barang	Produk yang dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
	Layanan	Produk yang tidak dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
Karakteristik Produk	Barang	Produk yang dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
	Layanan	Produk yang tidak dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
Klasifikasi Produk	Barang	Produk yang dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
	Layanan	Produk yang tidak dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
Karakteristik Produk	Barang	Produk yang dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
	Layanan	Produk yang tidak dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
Klasifikasi Produk	Barang	Produk yang dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
	Layanan	Produk yang tidak dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
Karakteristik Produk	Barang	Produk yang dapat dilihat dan dirasakan secara langsung
	Layanan	Produk yang tidak dapat dilihat dan dirasakan secara langsung

ANALIZA PROSTORNOG IDENTITETA NASELJA GRADSKJE ČETVRTI BREZOVICA

Grančari

[illegible]**Havidić Selo**

Project location (address and/or map reference)

Project title: **Water Supply Project**

Client: **Water Supply Authority**

Project manager: **John Doe**

Project start date: **1st January 2020**

Project end date: **31st December 2021**

Project status: **On Track**

Project description: **The project aims to improve the water supply infrastructure in the region, including the construction of new pipelines and the installation of water treatment plants.**

Project objectives: **1. Increase water supply capacity by 50%. 2. Reduce water loss by 20%. 3. Improve water quality to meet WHO standards.**

Project risks: **1. Delay in construction due to weather conditions. 2. Increase in material costs. 3. Disruption of water supply during construction.**

Project budget: **The total budget for the project is \$10 million, with a contingency of \$1 million.**

Project team: **The project team consists of the Project Manager, Project Engineer, and Project Assistant.**

Project location (address and/or map reference)

Project title: **Water Supply Project**

Client: **Water Supply Authority**

Project manager: **John Doe**

Project start date: **1st January 2020**

Project end date: **31st December 2021**

Project status: **On Track**

Project description: **The project aims to improve the water supply infrastructure in the region, including the construction of new pipelines and the installation of water treatment plants.**

Project objectives: **1. Increase water supply capacity by 50%. 2. Reduce water loss by 20%. 3. Improve water quality to meet WHO standards.**

Project risks: **1. Delay in construction due to weather conditions. 2. Increase in material costs. 3. Disruption of water supply during construction.**

Project budget: **The total budget for the project is \$10 million, with a contingency of \$1 million.**

Project team: **The project team consists of the Project Manager, Project Engineer, and Project Assistant.**

Horvati

[illegible]

Hudi Bitek

[illegible]

Kupinečki Kraljevec

[illegible]

ANALIZA PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA SUBURBANIH I RURALNIH NASELJA

ANALIZA PROSTORNOG IDENTITETA NASELJA GRADSKO ČETVRTI BREZOVICA

Lipnica

Opis naselja Naselje Lipnica nalazi se na sjeverozapadnom rubu gradske četvrti Brezovica, uz cestu prema Zagrebu. Naselje je karakteristično po svojim tradicionalnim kućama s crvenim krovovima i zelenim vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.	Opis prostora Naselje Lipnica zauzima površinu od približno 1500 m². Prostor je uglavnom zauzet zgradama i vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.

Odranski Obrež (administrativni obuhvat naselja)

Opis naselja Naselje Odranski Obrež nalazi se na sjeverozapadnom rubu gradske četvrti Brezovica, uz cestu prema Zagrebu. Naselje je karakteristično po svojim tradicionalnim kućama s crvenim krovovima i zelenim vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.	Opis prostora Naselje Odranski Obrež zauzima površinu od približno 1500 m². Prostor je uglavnom zauzet zgradama i vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.

Starjak

Opis naselja Naselje Starjak nalazi se na sjeverozapadnom rubu gradske četvrti Brezovica, uz cestu prema Zagrebu. Naselje je karakteristično po svojim tradicionalnim kućama s crvenim krovovima i zelenim vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.	Opis prostora Naselje Starjak zauzima površinu od približno 1500 m². Prostor je uglavnom zauzet zgradama i vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.

Strmec

Opis naselja Naselje Strmec nalazi se na sjeverozapadnom rubu gradske četvrti Brezovica, uz cestu prema Zagrebu. Naselje je karakteristično po svojim tradicionalnim kućama s crvenim krovovima i zelenim vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.	Opis prostora Naselje Strmec zauzima površinu od približno 1500 m². Prostor je uglavnom zauzet zgradama i vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.

Zadvorsko

Opis naselja Naselje Zadvorsko nalazi se na sjeverozapadnom rubu gradske četvrti Brezovica, uz cestu prema Zagrebu. Naselje je karakteristično po svojim tradicionalnim kućama s crvenim krovovima i zelenim vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.	Opis prostora Naselje Zadvorsko zauzima površinu od približno 1500 m². Prostor je uglavnom zauzet zgradama i vrtovima. U naselju postoji osnovna škola, vrtić i crkva.

Naselje Brezovica – uvećana tablica iz

Analize prostornog identiteta naselja Gradske četvrti Brezovica

Naselje: Brezovica

Položaj u Gradu Zagrebu:

Jug

Broj stanovnika u povijesti:

Min: 0 (1971.)²⁷
Max: 632 (2001.)

Broj stanovnika 2011.:

594

Broj kućanstava 2011.:

165

Površina izgrađenog građevinskog područja:

26,88 ha

Površina neizgrađenog građevinskog područja:

47,3 ha

PROSTORNE KARAKTERISTIKE

Tradicijska ruralna matrica naselja -karakteristike

Zbijeno:

DA

Linijsko:

DA

Raspršeno:

NE

Stambena i poljoprivredna izgradnja:

DA

Javni prostori i sadržaji:

DA, Trg uz crkvu i groblje,

Suvremeni utjecaji na tradicijsku matricu - karakteristike

Stambena izgradnja:

DA

Novi prostorni oblici zgrada:

DA

Volumen: DA

Visina: Pr + 1

Krov: Kosi

Otvori: DA

Javni prostori i sadržaji

DA, Uz poštu mali „unutarnji“ trg koji nije direktno na glavnoj cesti, starački dom, škola, groblje

Stanje prometnica:

Relativno zadovoljavajuće

Širina profila:

Relativno zadovoljavajuće

Pješački nogostup:

Potrebno urediti

Javni prijevoz:

ZET autobus

		Gospodarska izgradnja:	DA
		Nove zgrade poljop. namjene (plastenici, hladnjače, garaže, farme, i sl):	DA- plastenici
	Opće stanje	Propadanje, izgradnja, potpuna tehnička infrastruktura:	Sve dijelove naselja potrebno urediti s tehničkom infrastrukturom
	Kulturna baština	Naselje	Povijesno seosko naselje
		Zgrada	Graditeljski sklop dvorca, sakralna građevina
	Prirodna baština	PPGZ preventivno zaštićena područja:	Perivoj dvorca
		Ostale kategorije	Park i drvoređi
		Pojedinačni, NATURA	
	Vrsta krajolika	nizinski ruralni poljoprivredni krajolik	
	Tip krajolika	nizinski ruralni poljoprivredni krajolik Brezovice	
POLJOPRIVREDNE KARAKTERISTIKE	Reljefno obilježje	Planinske	NE
		Brežuljkaste	NE
		Ravničarske	DA
	Korištenje	Šumske	NE
		Ratarske	DA
		Vinogradarske	NE
	Veličina	Manje poljopr. parcele	NE
		Srednje poljopr. parcele	NE
		Veće poljopr. parcele	DA
TURISTIČKE KARAKTERISTIKE	Hodočasnički putevi		DA
	Planinarski putevi		NE
	Vinske ceste		NE
	Biciklističke staze		DA
	Sportsko- rekreacijski sadržaji		DA
	Kulturne staze – tematske staze		DA
	Drugo		NE
JAVNI PROSTORI I SADRŽAJI - KARAKTERISTIKE	Trg/crkva/groblje		DA – trg/crkva/groblje
	Dom zdravlja /ljekarna/apoteka		DA – dom zdravlja/ljekarna
	Trgovina		DA
	Pošta		DA
	Škola		DA- OŠ
	Vrtić		DA
	Igralište za djecu		DA
	Sportsko-rekreacijski sadržaji		DA
	Drugo		Starački dom, Karitas

ZAKLJUČAK	Naselje nepravilnog oblika. Sjeverni dio naselja presječen odteretnim kanalom. Sjeverni dio naselja obrubljen cestovnom zaobilaznicom Grada Zagreba. U sjevernom dijelu naselja uređene poljoprivredne parcele. Građevinsko područje naselja smješteno u južnom dijelu naselja u kojem su smještene sve funkcije naselja. U naselju nalaze primjeri graditeljske baštine. Naselja ima turističku tradiciju turističkog i poljoprivrednog identiteta. Prostorni identitet mijenja pod utjecajem izgradnje zgrada većeg volumena i površina.
-----------	--

Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Gradske četvrti Brezovica formiran je pod utjecajem prirodnih i antropogenih utjecaja, a prepoznaje se kroz sljedeća glavna obilježja / karakteristike:

- različiti stupanj očuvanosti prostorne strukture tradicijskih ruralnih matrica
- korištenje i namjenu prostora - poljoprivredne, šumske, stambene, centralne i javne funkcije, poslovno-proizvodnu, prometnu i sportsko-rekreacijsku namjenu
- sliku naselja, te
- asocijativna obilježja koja su vezana uz očuvani okoliš te zaštićene dijelove prirode, kulture i krajolika, poljoprivredne proizvodnje te šumske površine.

Kriteriji za očuvanje prostornog identiteta temelje se na vrednovanju, tj. na ocjeni vrijednosti svakog naselja pojedinačno s pripadajućim krajolikom.

Kriteriji se temelje na prostornim, povijesnim, kulturnim, prirodnim, arhitektonskim, ambijentalnim, poljoprivrednim i estetskim obilježjima i zahtijevaju posebno nijansirani pristup prilikom usmjeravanja razvoja naselja.

Temeljni okvir za određivanje kriterija za očuvanje prostornog identiteta naselja proizlazi iz međunarodnih preporuka o uspostavljanju modela vrednovanja iz kojeg proizlaze dva glavna kriterija:

Kriterij cjelovitosti (integriteta) naselja zasnovan je na prisutnosti prepoznatljivih sastavnica oblikovanja i funkcija kroz povijesna razdoblja.

Kriterij autentičnosti (vjerodostojnosti) naselja odnosi se na njegova materijalna obilježja u krajoliku, kao očuvanost / preživjela povijesnih struktura i krajoličnih tipova kroz određene uzorke povijesnih razdoblja.

Osim dva glavna kriterija cjelovitosti i autentičnosti, dodatni kriteriji za ocjenu prostornog identiteta naselja u krajoliku su: starost, skladnost, reprezentativnost i raritetnost.

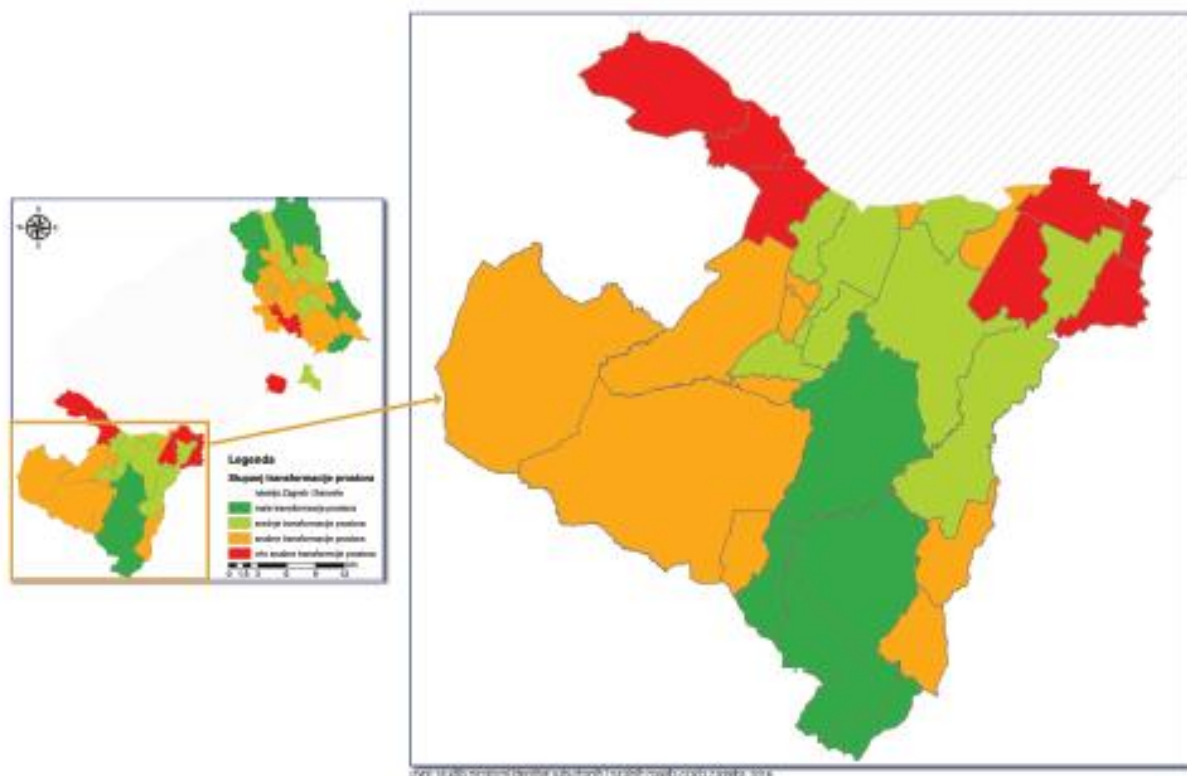
RAZVOJNI IZAZOVI

- Gubitak tradicionalnih obilježja prostornog identiteta naselja
- Napuštanje poljoprivredne djelatnosti
- Snažan proces urbanizacije na tradicijske ruralne matrice koje mijenjaju vizuru naselja te time dolazi do potencijalnih konflikata u prostoru
- Niska komunalna i prometna opremljenost
- Gradnja stambenih i poslovnih zgrada neprimjerenih oblika i volumena
- Bespravna izgradnja
- Zapuštenost niza vrijednih lokaliteta i građevina
- Neadekvatno riješen javni promet (nedostatak čestih autobusnih linija)
- Neintegrirana i nebrendirana turistička ponuda naselja Grada Zagreba
- Klimatske promjene – olujna nevremena i štete na vegetaciji, građevinama i infrastrukturi

RAZVOJNE POTREBE

- Edukacija sektorskih dionika i lokalnog stanovništva o vrijednostima prostornog identiteta
- Razvoj održive poljoprivrede
- Razvoj održivog turizma
- Naglasak na povećanje energetske učinkovitosti (transport, javna rasvjeta, zgradarstvo)
- Uređivanje naselja i stvaranje temelja za razvoj kvalitetne društveno/gospodarske podloge za život u naseljima ruralnog i suburbanog karaktera
- Sprečavanje gubitka karakterističnog krajobraza te zaštita prirodnih i kulturnih potencijala
- Poticanje razvoja komplementarnih aktivnosti temeljenih na prilagođenih vrijednostima i specifičnostima prostora kao temelja za nova i atraktivna (zelena) radna mjesta, osobito za mlade
- Obnova prepoznatljivih / karakterističnih zgrada i onih elemenata koji odražavaju prostorni identitet (zgrade, putevi, potoci i dr.) korištenjem različitih programa i fondova EU
- Brendiranje i integriranje ruralnog prostora Grada Zagreba kao jedne turističke destinacije zajedno sa zaštićenim dijelovima prirodne i kulturne baštine

PROMJENE PROSTORNOG IDENTITETA NASELJA GRADA ZAGREBA

Ova je mapa posredni rezultat istraživanja i uzeti su u obzir podaci iz 2011. godine.

Procjena stupnja intenziteta transformacije prostornog identiteta rezultat su kvalitativne procjene autora studije Prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba i stupnjevane su kao: male, srednje, snažne i vrlo snažne.

U odnosu na ostala suburbana i ruralna naselja Grada Zagreba na području Gradske četvrti Brezovica nisu uočene vrlo snažne transformacije (kao što su uočene kod naselja Veliko Polje, Ježdovec, Lučko i dr.), već samo male, srednje i snažne.

Male transformacije prostora uočene su u naseljima: Brebernica, Donji Trpuci, Gornji Trpuci, Havičić Selo, Lipnica i Strmec. Prostorni identitet je u manjoj mjeri promijenjen. Izgrađeno je neko-

liko manjih poslovno-proizvodnih pogona. Krajinolik ovih naselja je u značajnoj mjeri očuvan.

Srednje transformacije uočene su u naseljima: Demerje, Desprim, Donji Dragonožec, Drežnik Brezovički, Gornji Dragonožec, Grančari, Horvati i Kupinečki Kraljevec. Prostorni identitet promijenjen je pod utjecajem izgradnje stambenih i poslovno-proizvodnih građevina većeg volumena i površina, dok je krajinolik očuvan.

Snažne transformacije uočene su u naseljima: Brezovica, Goli Breg, Hudi Blitek, Odranski Obrež i Zadvorsko. Iako je krajinolik u značajnoj mjeri očuvan uočene su promjene u prostoru zbog značajnije gradnje poslovnih i stambenih građevina.

Svako je naselje Gradske četvrti Brezovica jedinstveno po svom prostornom identitetu. Kao okvir za očuvanje i unaprijeđenje prostornog identiteta Gradske četvrti Brezovica bilo je nužno prepoznati vrijednosti i slabosti naselja prema tipu krajolika.

Na taj način osigurava se da se prostorni identitet sagleda konzistentno, interno i eksterno koherentno, relevantno i nadasve usmjeravajuće s djelotvornim i učinkovitim doprinosom cjelovitom razvoju Grada Zagreba.

Osnovne vrijednosti i slabosti suburbanih i ruralnih naselja Gradske četvrti Brezovica prema tipu krajolika

Tip krajolika	Vrijednosti	Slabosti
Brežuljkasto-ruralni krajolik Vukomeričkih gorica	- Vrijedno i premalo isticano ekološko područje - Mogućnost poljoprivredne proizvodnje kao i intenzivnijeg uzgoja vinove loze - Uglavnom ocijediti prostor - Turistički potencijali - Mogućnost rekreacije	- Zapuštenost dijela prostora – npr. poljoprivredne površine - Napuštanje poljoprivredne proizvodnje - Nedovoljno kvalitetna tehnička infrastruktura - Neki dijelovi slabo prometno povezani - Nedostatak javnih i centralnih funkcija
Nizinsko ruralni krajolik rijeke Save	- Dobra prometna povezanost - Poljoprivredni potencijali - Turistički potencijali - Mogućnost rekreacije - Mogućnost apsorpcije poplavnih valova (odteretni kanali)	- Gubitak tradicionalnih obilježja prostornog identiteta naselja - Nedovoljno kvalitetna tehnička infrastruktura - Nedostatak javnih i centralnih funkcija naselja

Preporuke

- Prilikom planiranja zahvata, aktivnosti i korištenja voditi računa o vrijednostima i slabostima određenih područja
- Posebnu pažnju posvetiti područjima koja još nisu izložena snažnim transformacijama radi očuvanja njihova prostornog identiteta
- Posebnu pažnju posvetiti očuvanju slike naselja
- Posebnu pažnju posvetiti inventarizaciji prostornog identiteta
- Posebnu pažnju posvetiti područjima koja su izložena bespravnoj izgradnji kako bi se umanjio njihov negativan utjecaj na prostorni identitet.

SMJERNICE ZA OČUVANJE PROSTORNOG IDENTITETA NASELJA GRADSKJE ČETVRTI BREZOVICA

Članovi Vijeća Gradske četvrti Brezovica, prosinac 2018.

- Posebnu pažnju posvetiti područjima koja još nisu izložena snažnim transformacijama radi očuvanja njihova prostornog identiteta
- Poticanje energetske učinkovitosti svih građevina i energetske neovisnosti
- Poticanje obradivanja poljoprivrednih površina radi očuvanja poljoprivrednog identiteta
- Poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda
- Poticanje obrta tradicionalnih zanata (građevinski majstori, stolari, i sl.)
- Upoznavanje mladih s vrijednostima kulturne baštine i prostornog identiteta te s vrijednostima krajolika i pojedinačnih zaštićenih područja prirode i njihovom značenju za prostorni identitet
- Uključivanje šire javnosti u zaštitu i unaprjeđenje prostornog identiteta radi njegova značenja za održivi razvoj
- Osmišljavanje inovativnih ekoloških turističkih proizvoda temeljenih na autohtonosti i tradiciji

- Uređenje javnih prostora sa sadržajima koji će potaknuti okupljanje građana
- Uključivanje lokalnog stanovništva u izradu planova održivog razvoja
- Unaprjeđenje mobilnosti lokalnog stanovništva kroz poboljšanje javnog prijevoza
- Aktiviranje dijelov prostora u ekološko zaštićeno područje i zaštićeni krajolik
- Očuvanje slike naselja kroz uvažavanje tradicijske matrice naselja i karakterističnih – oblikovnih elemenata građevina
- Poboljšanje tehničke infrastrukture u cilju ekološkog očuvanja ali i revitalizacije naselja
- Jačanje centralnih i javnih funkcija naselja
- Revitalizaciju naselja bazirati na očuvanju tradicionalnih arhitektonskih matrica i karakteristika te upotrebi lokalnih građevinskih materijala (drvo).

Izvori teksta i grafičkih priloga za izložbu:

- Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- Institut za turizam, Zagreb
- Gradska četvrt Brezovica
- Geoportal Zagreb
- Vućak Žarko
- Google

6_ O IZLOŽBI U MEDIJIMA

Web stranica Grada Zagreba, 28.01.2019.

- [City of Zagreb](#) [Strategijsko planiranje](#) [Aktivnosti](#)

Otvorena izložba Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica jučer, danas, sutra

U organizaciji Gradskog ureda za stratejsko planiranje i razvoj Grada, u petak, 25. siječnja 2019. godine, od 19,00 – 20,00 sati, održano je otvorenje izložbe Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica - jučer, danas, sutra, u prostoru Vijeća Gradske četvrti Brezovica, Brezovička cesta 100.

Izložba je pripremljena u suradnji s Institutom za turizam, temeljem izrađene studije Prostorni identitet suburbanih i ruralnih naselja Grada Zagreba, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo te Vijećem Gradske četvrti Brezovica, koja je i domaćin izložbe.

Predsjednica Vijeća Gradske četvrti Brezovica gđa. Marina Pucević, provela je brojne prisutne uzvanike iz gradske uprave, samouprave i gradskih poduzeća, te ostale zainteresirane, kroz prigodni program. Otvaranje izložbe popratio je nastup kulturno umjetničkih društava s područja Gradske četvrti Brezovica.

Dr.sc. Jasenka Kranjčević iz Instituta za turizam, prisutnima je pojasnila značaj prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja kao važnog razvojnog resursa, te je ukratko ispričala o kompleksnosti koju prostorni identitet obuhvaća. Također je naglasila kako je ova izložba jedinstvena po tome što se upravo sve čimbenike prostornog identiteta, materijalne i nematerijalne baštine, pokušalo objediniti, i to za prostor Gradske četvrti Brezovica.

Gđa. Sanja Jerković, pročelnica Gradskog ureda za stratejsko planiranje i razvoj Grada, istaknula je kako je Gradska četvrt Brezovica najjužniji dio Grada Zagreba, poseban i vrlo vrijedan prostor kao ulazni prostor prema Zagrebu i atraktivan za razne funkcije. Radi svih pogodnosti i dostupnosti koje su već prisutne ili ih u budućnosti želimo realizirati, ljudi žele ovdje živjeti i raditi, a to u Gradu Zagrebu želimo još više potaknuti i razvijati. Organizacijom izložbe želi se pokazati da se prostoru Gradske četvrti Brezovica posvećuje pažnja i to na dobrobit sadašnjih i za privlačenje budućih stanovnika, jer bez ljudi i pružanja mogućnosti da ovdje kvalitetno žive, nema ni mogućnosti za razvoj ovog prostora. Zahvalila se svim prisutnima i pozvala da razgledaju izložbu

Izložba ostaje otvorena do svibnja ove godine.

Izvor:

<https://www.zagreb.hr/en/otvorena-izlozba-prostorni-identitet-gradske-cetvr/137995>

<https://www.facebook.com/zagreb.hr/photos/a.141077032622461/2184759958254148/?type=3>

<https://twitter.com/wwwzagrebhr/status/1087709090917351429>

Institut za turizam

Novosti

28.01.2019.

Institut za turizam u suradnji s Gradom Zagrebom, Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj Grada te Gradskom četvrti Brezovica izradio je panoe za izložbu "Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica - jučer, danas, sutra". Izložba je otvorena u zgradi Gradske četvrti Brezovica 25. siječnja 2019. i traje do svibnja 2019. Razlozi za organiziranje i postavljanje izložbe bili su svraćanje pozornosti na prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica kao baštine te njegovo uključivanje u planiranje održivog razvoja. Osim osnovnih činjenica te povijesnih pokazatelja izložbom se prezentira postojeće stanje te daju smjernice za planiranje održivog razvoja.

Izvor:

<http://www.iztg.hr/hr/institut/novosti/?newsId=1550>

Od Brezovice žele napraviti raj za izletnike

Biciklizam, treking, ručak u OPG-u pa po desert u jagodnjak... Zvuči sjajno, kažu stanovnici, no prije toga nadamo se vodovodu i kanalizaciji

Na treking po uređenim pješačkim stazama na obroncima **Vukomeričkih gorica**, potom na ručak u jedno od brojnih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, a po najzdraviji desert na neku od **plantaža jagoda, kupina i malina**. Prava meka izletničkog turizma mogla bi postati **Brezovica**, ako je suditi po onome kako su je zamislili djelatnici Gradskog ureda za strategijsko planiranje.

U suradnji s Institutom za turizam osmislili su smjernice za očuvanje i unapređenje prostornog identiteta suburbanih i ruralnih naselja Zagreba, njih 68, a Brezovicu su odlučili "obraditi" i **posebnom izložbom**. Nazvana je "Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica, jučer, danas, sutra" i postavljena u zgradi mjesne samouprave na Brezovičkoj cesti.

"Baza" predstavljene građe studija je koju su nedavno "izbacili", a slijedit će je pri izradi prostornih planova i drugih razvojnih dokumenata Grada. Predviđanja budućnosti, kaže **Sanja Cvjetko Jerković**, pročelnica Ureda za strategijsko planiranje, temeljili su na kulturnoj baštini i prirodnim znamenitostima četvrti u kojima su prepoznali potencijal za razvoj, a ideja je bila osvijestiti lokalno stanovništvo i širu zajednicu da na Brezovicu gledaju kao na prostor koji je potrebno čuvati i unapređivati.

Plus brendiranje sira – Prostor tog naselja prepoznat je kao vrijedno i premalo isticano ekološko područje s dobrom prometnom povezanošću, velikih poljoprivredno-gospodarskih i turističkih potencijala te onih za **razvoj sporta i rekreacije**. Daljnji održivi razvoj uz očuvanje prostornog identiteta područja Brezovice preporučuje se kroz očuvanje i unapređenje slike naselja uvažavanjem njegove tradicijske matrice i karakterističnih oblikovnih elemenata građevina, aktivno uključivanje lokalnog stanovništva u izradu planova, osmišljavanje inovativnih **ekoloških turističkih proizvoda** temeljenih na autohtonosti te poticanje ekološke komponente turizma, kao i različitih oblika aktivnog turizma koji uključuje biciklističke, pješačke, konjičke staze... – ističe S. Cvjetko Jerković.

Potencijal u tim stazama vide i stanovnici Brezovice, a upravo Vukomeričke gorice smatraju idealnom lokacijom na kojoj bi se mogli urediti putevi za planinarenje.

– Gorje je to koje nije zahtjevno pa je idealno za obitelji i stariju populaciju, a opet s njega "puca" prekrasan pogled – kaže Marina Pucević, predsjednica Gradske četvrti Brezovica. Za razvoj cikloturizma, dodaje, bilo bi potrebno osmisliti posebne biciklističke staze i obilježiti postojeće rute uz ceste bez velikog prometa kako bi se na dva kotača moglo doći od Brezovice do središta Zagreba. Horvati, jedno od naselja u sklopu četvrti, već su poznati po jagodama, a u začecima je i uzgoj drugog bobičastog voća pa je agroturizam također jedna od opcija za koju bi Brezovčani voljeli da se razvija.

– Imamo i dosta proizvođača sira pa je i to jedan od proizvoda na čijem bi brendiranju trebalo raditi – ističe Marina Pucević.

Imali i golf-igralište

Kompletna četvrt ima potencijal da se razvije kao elitno naselje, s modernim kapacitetima za privatni smještaj, smatra Lidija Špišić, stanovnica **Kupinečkog Kraljevca**. – Nismo u urbanom dijelu grada, a opet smo u njegovu središtu za petnaestak minuta. Lanište nam je, primjerice, na nekoliko minuta vožnje. Brezovica nudi mir i intimu, a dio je metropole – kaže L. Špišić.

Miran život privukao je u četvrt i **Kameliju Antoniju Pelikon**, koja se doselila s Jabukovca.

– Osim toga, kćeri mi ovdje imaju veću slobodu nego na Jabukovcu, mogu ih bez straha pustiti van da se igraju, što nije bio slučaj dok smo živjeli praktički u središtu Zagreba – objašnjava. Još samo da se dvorac Brezovica, nekad poznato izletišta, vrati u prvobitno stanje, dodaje **Zdenka Crnjak**.

– Doselila sam se s obitelji prije 28 godina iz Španskog. Htjeli smo kuću s okućnicom, tražili smo svugdje po gradu, no Brezovica nas je najviše privukla upravo zbog tog bajkovitog dvorca – ističe ta prodavačica u kiosku. Nekada je u dvorcu bio i restoran, pokraj njega golf-igralište, a sad je ruina.

No, **“drugi Pantovčak”**, kako tepaju Brezovici, moći će punim pravom nositi to ime tek kad u svako kućanstvo, kažu stanovnici, stigne potrebna infrastruktura. U toj četvrti, naime, još nedostaje stotinu kilometara kanalizacije i 30 kilometara vodovoda.

– Intenzivno se radi na tome. Prema planovima, vodovod bi u sva kućanstva trebao stići do 2021., a kanalizacija u većinu njih – kaže šefica četvrti Marina Pucević.

Izvor:

<https://www.vecernji.hr/zagreb/od-brezovice-zele-napraviti-raj-za-izletnike-1298172> -
www.vecernji.hr

Napomena:

Izložba **Prostorni identitet Gradske četvrti Brezovica – jučer, danas, sutra** još je uvijek postavljena i dostupna za razgledavanje u prostoru Vijeća Gradske četvrti Brezovica, Brezovička cesta 100.

Planirano je njezino preseljenje u prostorije Osnovne škole *Brezovica*.

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED ZA
STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA

Zagreb, rujna 2020.